

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel. 02.289.76.11
Fax 02.289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

ADVIES

(F)061116-CDC-601

over

‘de nieuwe definitie van de parameter G’

gegeven met toepassing van artikel 15/10, §§ 1 en 2,
van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer
van gasachtige producten en andere door middel van
leidingen

16 november 2006

ADVIES

1. De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) onderzoekt hierna, met toepassing van artikel 15/10, §§1 en 2, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, de oorsprong van de parameter G en de wijziging van zijn berekeningsmethode, welke noodzakelijk is geworden als gevolg van de liberalisering van de aardgasmarkt.

De CREG heeft het nodig geacht de parameter G te herdefiniëren om de voortzetting van de berekening van de tarieven voor beschermde klanten toe te staan en om te beschikken over een referentieparameter voor de sector.

Deze studie stelt in een eerste luik de parameter G in zijn huidige formulering voor, daarbij trachtend de lezer een uitgebreide informatie te bezorgen. Vervolgens wordt de invloed van de context van liberalisering van de markt op het voortbestaan van de parameter G uiteengezet, terwijl het derde punt de nieuwe structuur van G voorstelt en zijn correlatie met de op dit ogenblik van kracht zijnde G ontleedt.

Tijdens zijn vergadering van 16 november 2006 heeft het directiecomité van de CREG het hiernavolgende advies goedgekeurd.

DE PARAMETER G

2. In België is de gasmarkt opgedeeld in de verkoop verbonden aan de parameter G (G-markt) en de zogeheten verkoop buiten G (niet G-markt). De G-markt komt overeen met de verbruikers waarvoor een gereguleerd tarief wordt toegepast, terwijl de niet G-markt overeenkomt met de afnemers die van een onderhandeld tarief genieten.

Sinds 1 juli 2005 is de G-markt geografisch beperkt tot het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor normale residentiële klanten en tot geheel België voor beschermde klanten.

De parameter G zal ophouden te bestaan als de vrijmaking van de aardgasmarkt in België volledig afgerond is, dit wil zeggen op 1 januari 2007. De wetgeving betreffende de bepaling van tarieven voor beschermde klanten is evenwel nog steeds gebaseerd op de bestaande parameter G. De Algemene Raad heeft gevraagd om de huidige berekeningswijze van de sociale tarieven gebaseerd op de G en Iga verder te zetten zolang er geen nieuwe werd ingesteld.

Bovendien kan het voor de CREG nuttig zijn om, ook na de totale vrijmaking, verder te gaan met de berekening van een equivalente parameter, om zich ervan te verzekeren dat de door de aardgasleveranciers toegepaste verkoopprijzen niet ontsporen. De vaststelling van eventuele ontsporingen kan leiden tot het opleggen van maximumprijzen zoals voorzien in artikel 15/10 van de gaswet.

3. De parameter G is het gewogen gemiddelde van de prijzen (in €/MWh) aan de Belgische grens van de hoeveelheden aardgas die gedurende een bepaalde maand worden ingevoerd om de bevoorrading van de Belgische markt op lange termijn te verzekeren. Hij omvat alle vaste en proportionele kosten verbonden aan de regelmatige invoer¹. De G is een parameter die komt kijken bij het bepalen van de index Iga die is opgenomen in de tarifieringsformule van de openbare distributie aan haar afnemers. Op te merken valt dat de terminal van Zeebrugge beschouwd wordt als niet behorend tot het Belgische grondgebied. Zijn gebruikskosten worden dus doorverrekend in de G.

Deze factor G moet de transparantie van de kosten van aardgasbevoorrading verzekeren.

¹ Deze kosten omvatten onder meer de financiële kosten en de wisselkosten.

4. Het begrip G werd ingevoerd in de structuur van een indexeringsformule van de verkoopprijs van gas tijdens het laatste trimester van 1972. De invoering, in de tarifiering van de verkoop, van een factor die representatief was voor de inkoopprijs van gas, werd verantwoord door de herziening van de prijs van het Nederlands aardgas in 1972. Vanaf 1 oktober 1972 werd de aankoopprijs van het aardgas trapsgewijs geïndexeerd volgens de noteringen van HTS fuel (Platt's Rotterdam) met een geleidelijke overgang naar BTS fuel (Platt's Rotterdam).

Deze parameter bestaat volwaardig sinds de aanbevelingen van het CCEG van 4 juni 1981 en 20 april 1983.

WAARMERKING VAN DE G

5. De berekening van de parameter G wordt per semester gewaarmerkt door een door de CREG gemandateerde revisor. Het laatste controlerapport betreffende het eerste semester van 2006 werd opgesteld in oktober 2006.

6. De herziening heeft betrekking op de voorberekende waarde van de G en op de aangebrachte correcties. Gezien de prijs aan de grens van « alle gas » immers slechts gekend is met verscheidene maanden vertraging, wordt bij het begin van maand m-1 overgegaan tot een voorberekening van de prijs aan de grens van alle gas voor de maand m. Bijgevolg is de waarde van de G voor de maand m van het jaar n (G_{nm}) samengesteld uit :

- de voorberekende waarde van de prijs aan de grens van alle gas voor de maand m
- en
- correcties, naar boven of naar onder toe, ter compensatie van de verschillen tussen de voorberekende prijs aan de grens voor « alle gas » en de reële prijs aan de grens voor « alle gas » van de vorige maanden, rekening houdend met de hoeveelheid gas die aan het geheel van de afnemers van Distrigas werd geleverd

BEREKENINGSMETHODE

7. De G wordt op dit ogenblik berekend aan de hand van de volgende formule :

$G = P1 + F$ waarbij

$$P1 = P_G \times \frac{ACQ_{Gn}}{ACQ_{Tn}} + P_{NSI} \times \frac{ACQ_{NSIn}}{ACQ_{Tn}} + P_{NSII} \times \frac{ACQ_{NSII n}}{ACQ_{Tn}} + P_{ALG} \times \frac{ACQ_{ALGn}}{ACQ_{Tn}}$$

P1 is dus de gewogen gemiddelde inkoopprijs voor de volumes aan gas die Distrigas bij zijn verschillende leveranciers aankoopt. Dat zijn Gasunie (G), North Sea I (NSI), North Sea II (NSII) en het « Algerijns » contract (ALG) of het Sonatrach contract². De ACQ termen vertegenwoordigen de contractuele hoeveelheden ingevoerd gas. Deze volumes wijzigen jaarlijks, bij het begin van elk gasjaar. ACQ_{Tn} vertegenwoordigt dus de totale hoeveelheid gas die in de loop van een jaar n wordt ingevoerd.

$F = FTR + FFI$. F vertegenwoordigt de vaste kosten verbonden aan de bevoorrading in gas van de Belgische markt.

Deze parameter omvat onder meer :

- de kosten voor het vervoer over zee van het Algerijnse gas (huur van gastankers en verzekeringen);
- het hervergassen van het Algerijnse gas;
- de kosten voor het vervoer van het Noordzeegas naar Nederland;
- de kosten van de terminal van Zeebrugge (hervergassing).

Het geheel van de vaste kosten van een gegeven jaar wordt gelijkmatig verdeeld over alle afnamen van dat jaar en wel per burgerlijk jaar. Door deze effening vermijdt men een te hoge toewijzing van vaste kosten aan de zomermaanden, gezien het geringe volume dat tijdens deze maanden wordt ingevoerd.

² Het Algerijns contract dat in oktober 2006 zou eindigen, werd verlengd tot maart 2007.

FTR (vaste kosten voor regelmatige bevoorrading) is de verhouding tussen :

- de totale vaste kosten verbonden aan de totale aardgasinvoer, waarvan de bijdrage van de elektriciteitssector dient te worden afgetrokken

en

- de totale aardgasinvoer, waarvan de « niet-G » verkoop dient afgetrokken.

FFI (vaste kosten voor industriële flexibiliteit) is de verhouding tussen :

- 7,2%³ van de verbonden vaste piekkosten waarvan de bijdrage van de bijzondere schijf⁴ dient afgetrokken (T.P.)

en

- de totale aardgasinvoer, waarvan de «niet-G» verkoop, de verkoop in de bijzondere schijf en de DP_{Iga} verkoop dient afgetrokken.

Deze twee parameters kunnen schriftelijk worden weergegeven als volgt :

$$FTR = \frac{\sum (\text{totale vaste kosten verbonden aan totale invoer}) - (\text{bijdrage elektriciteitsector})}{\text{totale aardgasinvoer (MWh)} - \text{verkopen "buiten G" (MWh)}}$$

$$FFI = \frac{\{ (\text{vaste piekkosten}) - (\text{bijdrage van T.P.}) \} \times 0,072}{\text{totale aardgasinvoer (MWh)} - \text{verkopen buiten G} - \text{verkopen T.P.} - \text{verkopen O.D.}_{Iga}}$$

FTR voor 2003 = 0,94080 EUR/MWh

FFI voor 2003 = 0,22050 EUR/MWh

F voor 2003 = 1,16130 EUR/MWh

Sinds de aanbeveling 2000/15 van 12 juli 2000, gevolgd door de aanbeveling 2003/12 van 12 maart 2003, liggen de voornoemde waarden vast en zullen ze niet meer herberekend worden. Bij de toekomstige berekening van de G zal rekening worden gehouden met een evolutie volgens het indexcijfer van de consumptieprijzen, verminderd met 2%.

³ Waarbij de overige 92,8% blijft toegewezen aan de openbare distributie. Deze cijfers werden bekomen op basis van het gemiddelde van de globale opslagbehoeften van de verkoop aan de openbare distributie.

⁴ Deze verkoop is uitsluitend bestemd voor de ammoniakproducenten waarvan de afnamekenmerken (volumes, regelmaat) de kostprijs van het gas per leveringsaansluiting in dalende zin beïnvloeden.

INVLOED VAN DE LIBERALISERINGSCONTEXT OP HET VOORTBESTAAN VAN G

8. Het historische berekeningsmechanisme van de parameter G voldoet niet meer helemaal aan de nieuwe vereisten die het gevolg zijn van de liberalisering van de gasmarkt. De voorwaarden en verwachtingen van de markt zijn vandaag sterk geëvolueerd:

- Nieuwe leveranciers en invoerders zijn op de markt verschenen en dus neemt het belang van de historische G af tengevolge de voorziene verliezen in het marktaandeel van Distrigas;
- De gasmarkt is vragende partij voor een zo transparant mogelijke aardgasreferentieparameter;
- Sedert de stopzetting van de activiteiten van het CCEG mag de federale minister die bevoegd is voor energie, na advies van de CREG, maximumprijzen vaststellen voor beschermde klanten, op basis van artikel 15/10 §2 van de gaswet. Dit werd bepaald door middel van het ministerieel besluit van 23 december 2003 houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie.

In deze nieuwe context is een formule van het type van de vroegere G (op basis van de gemiddelde prijs van de gasinkoopcontracten van de historische gasleverancier van de Belgische markt) niet langer relevant.

Bijgevolg wordt voorgesteld een nieuwe formulering van de G, hierna de NEW G genoemd, goed te keuren.

DE NEW G

DEFINITIE

9. De nieuwe G moet qua waarde en evolutie zo dicht mogelijk aanleunen bij de oude parameter G. De formule van de nieuwe parameter G moet eenvoudig en transparant zijn en dient dus idealerwijze slechts te verwijzen naar openbare en liquide indexen (Platt's of IPE).

De formule van de nieuwe parameter moet zich bovendien als referentieparameter baseren op contracten van het type LT en de evolutie weergeven van de langetermijncontracten,

want het zijn ten slotte deze contracten die de bevoorradingszekerheid van de markt en in het bijzonder van de residentiële afnemers waarborgen. Momenteel wordt de prijs van de aardgasmolecule nog steeds voor het grootste deel bepaald in functie van lange termijn contracten gebaseerd op olieproducten maar het is mogelijk dat de prijs van het gas op termijn op een meer autonome wijze zou vastgesteld worden.

De goedkeuring van de NEW G als referentieparameter houdt voor de gasafnemers het niet te verwaarlozen voordeel in dat ze, dank zij zijn transparantie, nauwkeurig de voorwaarden en de evolutie van de gasprijs kennen, ten einde ze makkelijker met overige aanbiedingen te kunnen vergelijken.

10. De volgende formule⁵ wordt voorgesteld :

$$\text{NEW G} = \frac{1}{3} (0,300 \times \text{Brent}) + \frac{1}{3} (0,069 \times \text{GOL}) + \frac{1}{3} (0,072 \times \text{HFO}) + 1,16130 \{(\text{RPI}_{n-1} / \text{RPI}_{n-2}) - 0,02\}$$

Waarbij :

- Brent : waarde in EUR/bbl op basis van het rekenkundig gemiddelde in USD/bbl van de maandgemiddelden van de noteringen van de « daily settlement of the first nearby futures Brent contract on IPE » van de 7 maanden die het leveringstrimester onmiddellijk voorafgaan. Dit gemiddelde in USD/bbl is van toepassing gedurende het hele leveringstrimester. Het wordt maandelijks omgezet in EUR/bbl op basis van het maandgemiddelde van de wisselkoersen van de EUR ten opzichte van de USD van de maand voorafgaand aan de leveringsmaand zoals gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.
- GOL : rekenkundig gemiddelde in EUR/t van het maandgemiddelde van de noteringen van de « first nearby IPE gasoil daily settlement prices for each successive day of the concerning month » van de 7 maanden die het leveringstrimester onmiddellijk voorafgaan.

De maandgemiddelden van de Gasoil IPE noteringen, uitgedrukt in USD/t, worden omgezet in EUR/t op basis van de overeenkomstige maandgemiddelden van de

⁵ In tegenstelling tot de formule opgenomen in Advies 225 van de CREG betreffende de Proxy G, dat teruggetrokken werd, werd het vaste deel van 0.2404 € weggelaten en werd de noemer in het laatste deel van de formule gewijzigd van RPI 2001-2002 in RPI n-2, waardoor een betere overeenstemming met de oude G verzekerd wordt.

wisselkoersen van de EUR ten opzichte van de USD zoals gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.

Deze GOL waarde in EUR/t is van toepassing gedurende het hele leveringstrimester.

- HFO : rekenkundig gemiddelde in EUR/t van de maandnoteringen van Platt's onder de rubriek « barges FOB Rotterdam » voor extra zware fuel 1%S « mean value » van de 7 maanden die het leveringstrimester onmiddellijk voorafgaan.

De maandnoteringen van Platt's, uitgedrukt in USD/t, worden omgezet in EUR/t op basis van de overeenkomstige maandgemiddelden van de wisselkoersen van de EUR ten opzichte van de USD zoals gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.

Deze HFO waarde in EUR/t is van toepassing gedurende het hele leveringstrimester.

- RPI_{n-1} : gemiddelde van de indexcijfers van de consumptieprijzen van het gasjaar n-1 (lopend van de maand oktober van het jaar n-1 tot de maand september van het jaar n).
- RPI_{n-2} : gemiddelde van de indexcijfers van de consumptieprijzen van het gasjaar n-2 (lopend van de maand oktober van het jaar n-2 tot de maand september van het jaar n-1).

Al deze noteringen zijn op het ogenblik in het bezit van de CREG.

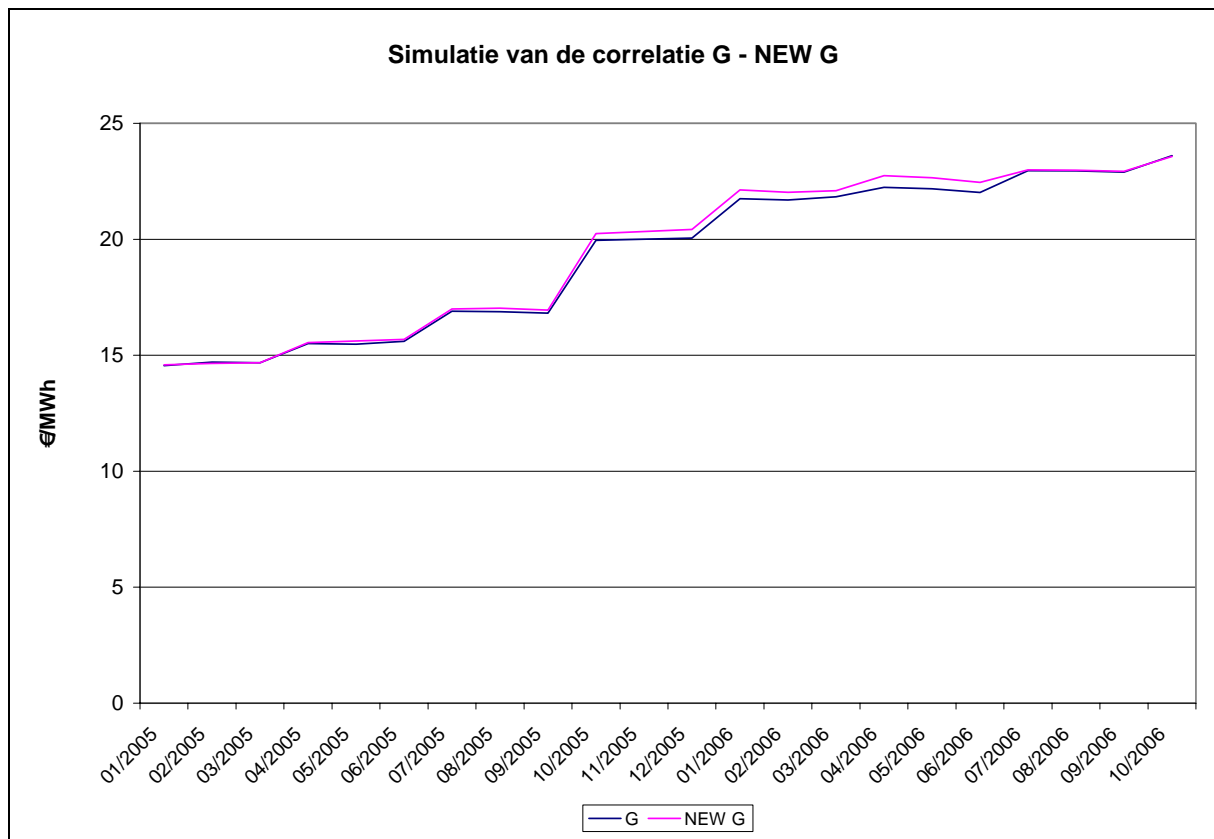
Bij de berekening van het belang toegekend aan de uiteenlopende brandstoffen in de NEW G werd rekening gehouden met de volgende twee gegevens :

- Energiewaarde van de brandstoffen in kWh. De bedoeling is elke brandstof een overeenkomstig belang in kWh toe te kennen.
- De Pass Through, die de correlatie weergeeft tussen de evolutie van de gasprijs en de evolutie van de prijzen van de brandstoffen die in aanmerking genomen worden in de NEW G. Het toegekende belang werd dus gecorrigeerd door de correlatie tussen de prijs van de gegeven brandstof en de gasprijs, zodanig dat de evolutie van elk van de in aanmerking genomen brandstoffen een gelijkwaardige impact heeft op de NEW G.

NUMERIEKE WAARDEN VAN DE NEW G – CORRELATIE MET DE G

11. Een analyse van de correlatie tussen de G en de NEW G geeft volgende resultaten :

	G	NEW G
01-2005	14,55280	14,58467
02-2005	14,70738	14,65259
03-2005	14,67556	14,67870
04-2005	15,50415	15,54808
05-2005	15,47670	15,61357
06-2005	15,59985	15,68161
07-2005	16,89745	16,99528
08-2005	16,88237	17,03762
09-2005	16,81226	16,95359
10-2005	19,96080	20,24219
11-2005	20,00242	20,33541
12-2005	20,05064	20,42710
01-2006	21,75681	22,13349
02-2006	21,69660	22,03043
03-2006	21,83860	22,09790
04-2006	22,24119	22,74744
05-2006	22,17982	22,65114
06-2006	22,01624	22,45456
07-2006	22,96111	22,99433
08-2006	22,94637	22,98062
09-2006	22,88921	22,92936
10-2006	23,61302	23,57002

AANPASSING VAN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 12 DECEMBER 2001 HOUDENDE
VASTSTELLING VAN DE MAXIMUMPRIJZEN VOOR DE LEVERING VAN AARDGAS

12. De aan te brengen aanpassingen en verduidelijkingen hebben betrekking op
volgende artikels :

Artikel 1 wordt verwijderd.

Artikel 2 (wordt 1). De waarden van de prijsvariatieparameters *Iga* en *Igd* worden
maandelijks gepubliceerd, in het Belgisch Staatsblad, door de Minister die bevoegd is voor
Energie.

Artikel 3 (wordt 2). De variatieparameters *Iga* en *Igd*, bedoeld in artikel 2 (wordt 1),
beantwoorden aan de volgende formules :

$$1^{\circ} Iga = \frac{Gnm + FDnm + dnm}{Gnmo + dnmo}$$

In deze formule,

is *Gnm* gelijk aan $\frac{1}{3} (0,300 \times \text{Brent}) + \frac{1}{3} (0,069 \times \text{GOL}) + \frac{1}{3} (0,072 \times \text{HFO})$
+ $1,16130 \{ (RPI_{n-1} / RPI_{n-2}) - 0,02 \}$;

vertegenwoordigt *FDnm* : $FDnm-1 \times \{ (RPI_{n-1} / RPI_{n-2}) - 0,02 \}$, wat voor het gasjaar 2006-
2007 het bedrag van 0,085216 c€/kWh geeft;

vertegenwoordigt *dnm* : $dnm-1 \times \{ (RPI_{n-1} / RPI_{n-2}) - 0,02 \}$, wat voor het gasjaar 2006-2007
het bedrag van 0,287410 c€/kWh geeft;

is *Gnmo* gelijk aan 1,884614 c€ per kWh;

is *dnmo* gelijk aan 0,236865 c€ per kWh;

- Brent : waarde in EUR/bbl op basis van het rekenkundig gemiddelde in USD/bbl van de maandgemiddelden van de noteringen van de « daily settlement of the first nearby futures Brent contract on IPE » van de 7 maanden die het leveringstrimester onmiddellijk voorafgaan. Dit gemiddelde in USD/bbl is van toepassing gedurende het hele leveringstrimester. Het wordt maandelijks omgezet in EUR/bbl op basis van het maandgemiddelde van de wisselkoersen van de EUR ten opzichte van de USD van de maand voorafgaand aan de leveringsmaand zoals gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.

- GOL : rekenkundig gemiddelde in EUR/t van het maandgemiddelde van de noteringen van de « first nearby IPE gasoil daily settlement prices for each successive day of the concerning month » van de 7 maanden die het leveringstrimester onmiddellijk voorafgaan.
De maandgemiddelden van de Gasoil IPE noteringen, uitgedrukt in USD/t, worden omgezet in EUR/t op basis van de overeenkomstige maandgemiddelden van de wisselkoersen van de EUR ten opzichte van de USD zoals gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.
Deze GOL waarde in EUR/t is van toepassing gedurende het hele leveringstrimester.
- HFO : rekenkundig gemiddelde in EUR/t van de maandnoteringen van Platt's onder de rubriek « barges FOB Rotterdam » voor extra zware fuel 1%S « mean value » van de 7 maanden die het leveringstrimester onmiddellijk voorafgaan.
De maandnoteringen van Platt's, uitgedrukt in USD/t, worden omgezet in EUR/t op basis van de overeenkomstige maandgemiddelden van de wisselkoersen van de EUR ten opzichte van de USD zoals gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.
Deze HFO waarde in EUR/t is van toepassing gedurende het hele leveringstrimester.
- RPI $n-1$: gemiddelde van de indexcijfers van de consumptieprijzen van het gasjaar $n-1$ (lopend van de maand oktober van het jaar $n-1$ tot de maand september van het jaar n).
- RPI $n-2$: gemiddelde van de indexcijfers van de consumptieprijzen van het gasjaar $n-2$ (lopend van de maand oktober van het jaar $n-2$ tot de maand september van het jaar $n-1$).

$$2^{\circ} \text{Igd} = 0,44 + 0,31 \frac{s}{so} + 0,25 \frac{Mx}{Mxo}$$

De passage die betrekking heeft op de parameter Igd blijft onveranderd, behalve wat betreft de eerste waarde van de berekening, die dient rechtgezet te worden in de zin zoals hierboven aangeduid.

Tot slot is het aangewezen een artikel te voorzien dat de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2007 bepaalt.

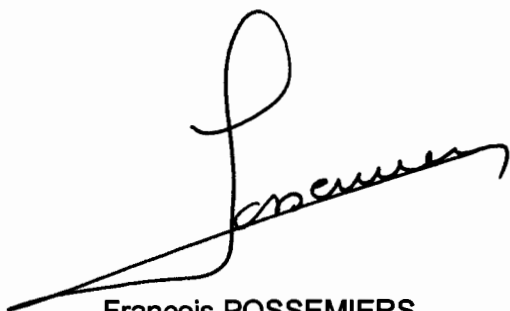
BESLUIT

13. Uit de grafiek weergegeven onder paragraaf 11 blijkt een bevredigende correlatie tussen de G en de NEW G.

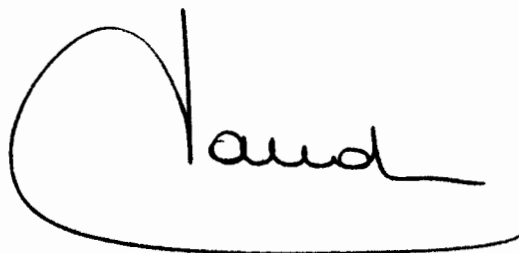
14. De CREG adviseert om de berekeningswijze van de nieuwe parameter, opgenomen in paragraaf 10, aan te nemen en het Ministerieel Besluit van 12 december 2001 houdende de vaststelling van de maximumprijzen voor de levering van aardgas overeenkomstig aan te passen (zie paragraaf 12).

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas :

François POSSEMIERS
Directeur

Christine VANDERVEEREN
Voorzitter van het Directiecomité